KARAR VEREN YAPAY ZEKÂ

Jev nedir? Ne işe yarar?

Chatbot değil. Yazı yazmak yerine, yazılımın kullanabileceği net ve olasılıklı kararlar üreten yeni bir model yaklaşımı.

5 GERÇEK X VİDEOSU + PRATİK KULLANIM REHBERİ

22 EYLÜL 2026 · TÜRKÇE RAPOR

Jev'i "akıllı bir trafik ışığı" gibi düşünün.

Büyük dil modelleri size bir paragraf yazar. Jev ise önceden tanımladığınız seçeneklerden birini seçer, bir puan verir veya "evet olasılığını" hesaplar. Sonra yazılımınız bu sonuca göre yoluna devam eder.

01

Karar odaklı

Metin üretmek yerine yapılandırılmış cevap döndürür.

02

Belirsizliği söyler

Seçeneklerin olasılığını ve çoğu cevapta güven değerini verir.

03

Kod kontrolü bırakmaz

Model yalnızca dar kararı verir; gerçek eylemi sizin kodunuz yürütür.

En doğru beklenti

Jev, ChatGPT/Claude gibi bir sohbet aracının yerine geçmez. Onların pahalı ve yavaş kalan küçük karar adımlarını üstlenebilecek uzman bir parçadır.

İYİ OLDUĞU YERLER

Sınıflandırma, yönlendirme, sıralama, uygunluk kontrolü, güvenlik kapısı ve gerçek zamanlı araç seçimi.

İYİ OLMADIĞI YERLER

Makale yazmak, kod üretmek, uzun mantık yürütmek, görsel/ses/video dosyasını doğrudan anlamak.

Resmî dokümanlara göre Jev, TypeSafe'in ilk "System One" modelidir. Erken erişim duyurusu 15 Eylül 2026'da yapıldı. [1–4]

Her karar için sohbet modeli çağırmak, tornavidayla çivi çakmaya benziyor.

Sohbet modeli

Önce kelime kelime bir cevap üretir. Sonra yazılım bu cevabı JSON'a çevirmeye, doğrulamaya ve hatalı biçimleri yakalamaya çalışır.

Jev yaklaşımı

Cevap alanı baştan bellidir. Model yalnızca o alanın içindeki seçeneklere olasılık dağıtır; kod da doğrudan bu değerlerle çalışır.

"Bu işleme izin ver?"

Bazen ihtiyacınız olan şey bir paragraf değil; **evet / hayır / emin değilim** ayrımıdır.

Basit örnek: müşteri mesajı

GİRDİ

"Ödeme üç gündür çalışmıyor; satış kaybediyorum."

→

JEV

Departman: Teknik
Aciliyet: %95
Öfke seviyesi: Orta

→

KOD

Yüksek öncelikli teknik kuyruğa ekle; güven düşükse insana sor.

Kritik tasarım ilkesi: Model iş akışını yönetmez; yalnızca dar, tanımlı bir muhakeme adımını çözer. Kurallar, yan etkiler ve son karar yazılımda kalır. [7]

Jev'e ne tür cevap istediğinizi baştan söylersiniz.

C

Choice / Seçim

"Bu destek talebi hangi ekibe gitmeli?"

```
billing 0.12
technical 0.82
sales 0.06
```

S

Score / Puan

"Müşteri ne kadar öfkeli?"

```
sakin → kızgın
sonuç: 1.4
```

N

Noul / Evet olasılığı

"Mesaj iade talep ediyor mu?"

```
evet olasılığı
0.93
```

Bir çağrıda çok soru

Aynı veri için birden fazla bağımsız soru birlikte sorulabilir. Dokümana göre sorular paralel değerlendirilir; biri diğerinin gizli bağlamı olmaz. [4]

Güven eşiği

Yüksek güvende otomatik hareket, orta güvende onay, düşük güvende insan veya başka model. Eşik, işlemin riskine göre değişmelidir. [5]

Doğru soru tasarımı

"Bu girişimi değerlendir" gibi geniş bir istek yerine; pazar büyüklüğü, teknik yapılabilirlik ve farklılaşmayı ayrı ayrı sorun. Son ağırlıkları kodda birleştirin.

Rakip değiller; aynı sistemde farklı rolleri üstlenebilirler.

KONU	JEV	GENEL SOHBET MODELİ
Çıktı	Seçim, puan, olasılık	Metin, kod, açıklama, sohbet
En iyi kullanım	Dar ve tekrarlanan kararlar	Üretim, planlama, uzun muhakeme
Biçim riski	Seçenek alanı dışına çıkmaz	Şema doğrulaması gerekebilir
Kontrol	Kod akışı belirler	Agent kendi sonraki adımını seçebilir
Belirsizlik	Olasılık dağılımı döndürür	Güven ifadesi her zaman iyi kalibre olmayabilir
İçerik üretimi	Yapmaz	Temel güçlü alanı

ÖRNEK MİMARİ

Jev seçer, büyük model düşünür

Jev önce hangi talebin karmaşık olduğunu seçebilir; yalnızca zor örnekleri daha pahalı bir muhakeme modeline yönlendirebilirsiniz.

MALİYET MANTIĞI

“Atla” demek için en pahalı modeli kullanmayın

Çok sayıda kayıt içinden küçük bir kısmı derin analiz edilecekse, önce ucuz karar katmanı kurmak anlamlı olabilir.

En yararlı benzetme: Jev bir yazar değil, çok hızlı bir editör masasıdır. İçeriği üretmez; hangi kutuya gideceğini, ne kadar riskli olduğunu veya işleme uygun olup olmadığını işaretler.

Etkileyici rakamlar var; ama bağlam her şeyi değiştiriyor.

ŞİRKET İDDİASI

193,6× daha hızlı, 444,6× daha ucuz

TypeSafe ana sayfasındaki rakamlar şirketin kendi “System One workflow” değerlendirmesine dayanıyor. Şirket, bu kazanımların gerçek kullanımın üst ucunda olabileceğini ve değerlendirme tasarımında iç ekip kaynaklı yanlılık bulunabileceğini açıkça belirtiyor. [1]

BAĞIMSIZ KÜÇÜK TESTLER

Kazanç var; büyüklüğü altyapıya ve göreve bağlı

Yeniden üretilebilir topluluk testlerinde uçtan uca gecikme yüzlerce milisaniye seviyesinde ölçüldü. Bir ön-kayıtlı karşılaştırma, test edilen yapılandırmada Jev’i nano sınıfı bir modele göre yaklaşık 2,2× hızlı buldu; aynı çalışma tek başına 40–200× genellemesini doğrulamadı. [8–9]

BU RAPORUN YORUMU

“Çok hızlı” demeden önce kendi hattınızı ölçün

Sunucu konumu, ağ gecikmesi, sağlayıcı geçidi, eşzamanlı istek sayısı ve soru uzunluğu sonucu ciddi biçimde değiştirir. Pilot test olmadan pazarlama rakamını bütçe varsayımı yapmayın.

$0.042

1 milyon giriş tokenı için listelenen fiyat. Çıkış tokenları ücretsiz. [6]

64K

İstek başına bağlam. “State + en uzun soru” için 32K sınırı. [6]

Text

Doğrudan görsel, ses veya video girişi yok. Önce metne/alanlara dönüştürmek gerekir. [3,6]

Fiyat ve limitler 22 Eylül 2026 tarihli resmî dokümana göredir; sağlayıcı bunların değişebileceğini belirtiyor.

6.000+ girişim arasından “anlama göre” seçim

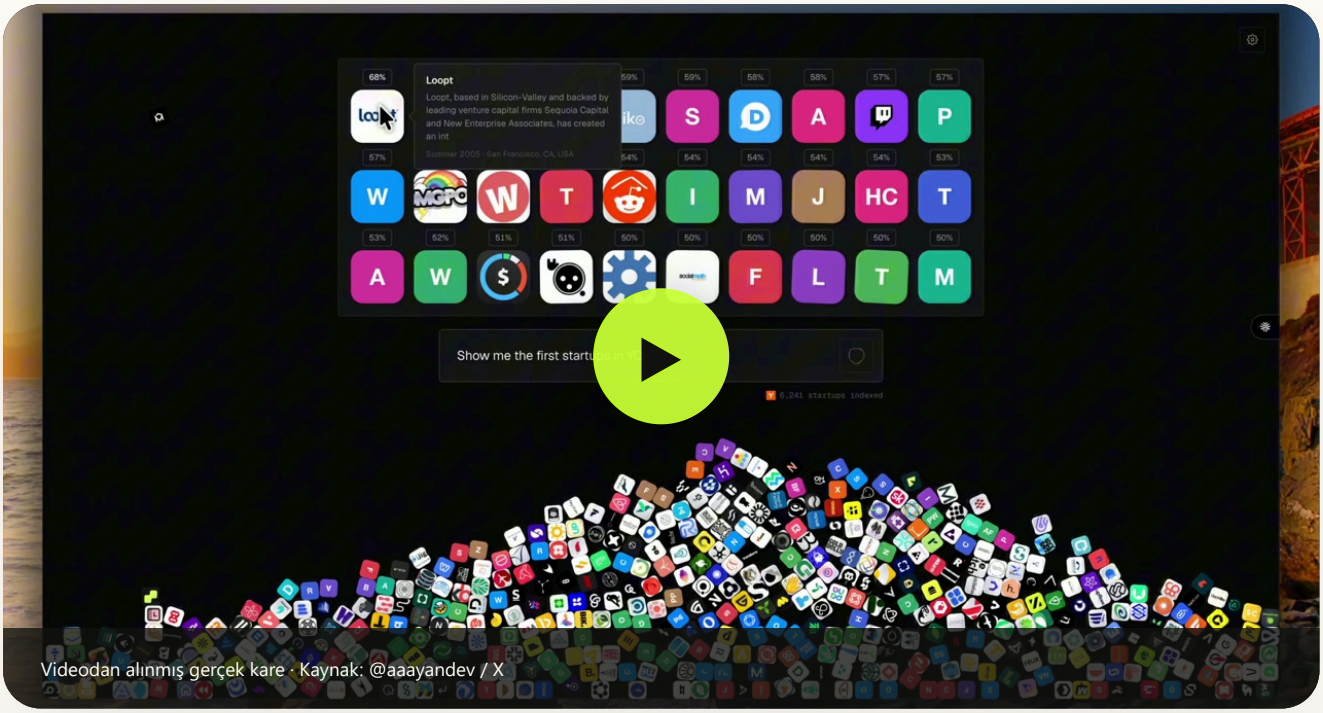

Videodan alınmış gerçek kare · Kaynak: @aaayandev / X

Ne oluyor?

Kullanıcı doğal dilde bir tarif yazıyor; sistem binlerce girişimi önceden belirlenmiş özellik ve uygunluk sorularıyla tarayıp en yakın sonuçları öne çıkarıyor.

Jev’in rolü

Metin üretmek değil; her adayın sorguya ne kadar uyduğunu hızlı biçimde değerlendirmek ve sıralamaya veri sağlamak.

Yaratıcının beyanı: 6.000+ YC girişimi, bir saniyenin altında arama, testlerde 90 milyon token ve 2,70 ABD doları toplam maliyet. Bu değerler bağımsız olarak doğrulanmadı.

▶ Videoyu X’te oynat · @aaayandev · 21 Eyl 2026 ↗

Yazdıkça doğru web aracını seçen yan panel

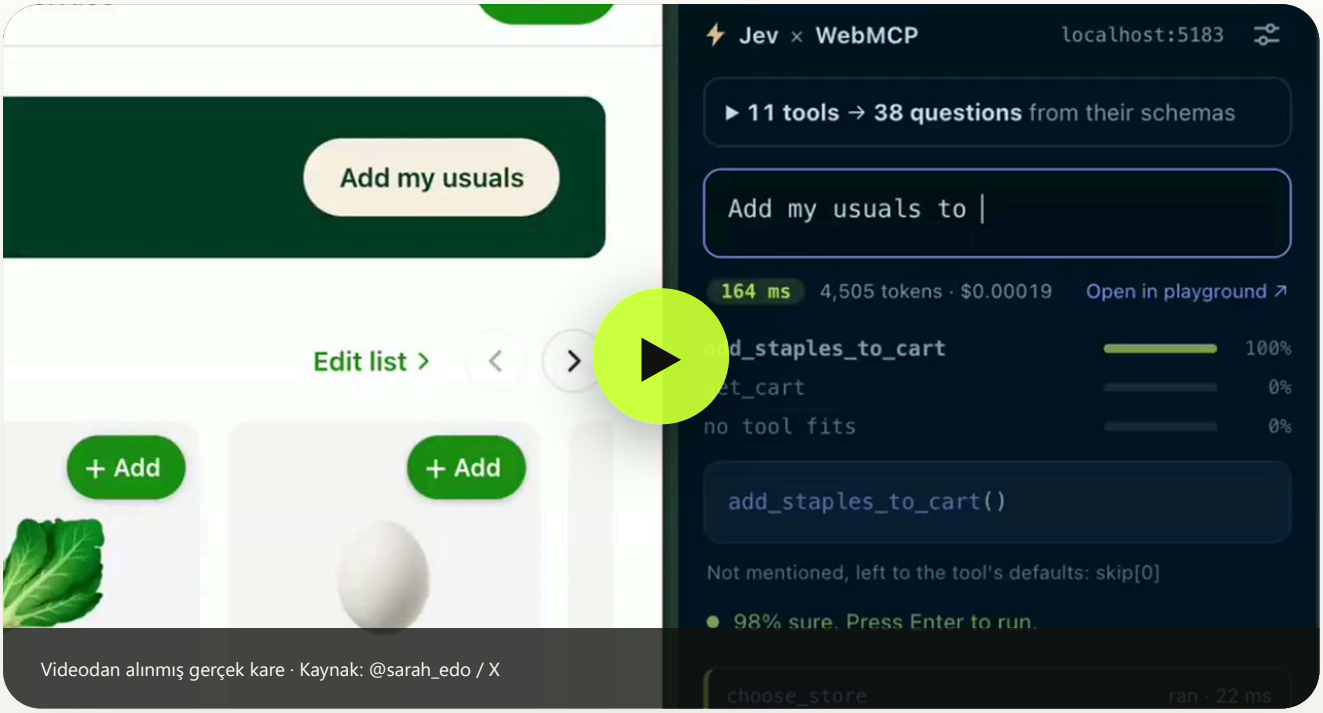

Videodan alınmış gerçek kare · Kaynak: @sarah_edo / X

Ne oluyor?

Chrome uzantısı, sayfanın sunduğu WebMCP araçlarını okuyor. Kullanıcı yazarken uygun aracı ve gerekli alanları seçip güven seviyesini gösteriyor.

Neden anlamlı?

Tarayıcı otomasyonunda büyük modelin her adımı uzun uzun düşünmesi yerine, mevcut araçlar arasından hızlı ve kısıtlı bir seçim yapılıyor.

Videodaki görünür örnek: “Add my usuals...” yazılırken sistem `add_staples_to_cart` aracını seçiyor ve yaklaşık %98 emin olduğunu bildiriyor.

▶ Videoyu X’te oynat · @sarah_edo · 21 Eyl 2026 ↗

Konuşulan isteğe göre dolaptan kıyafet seçimi

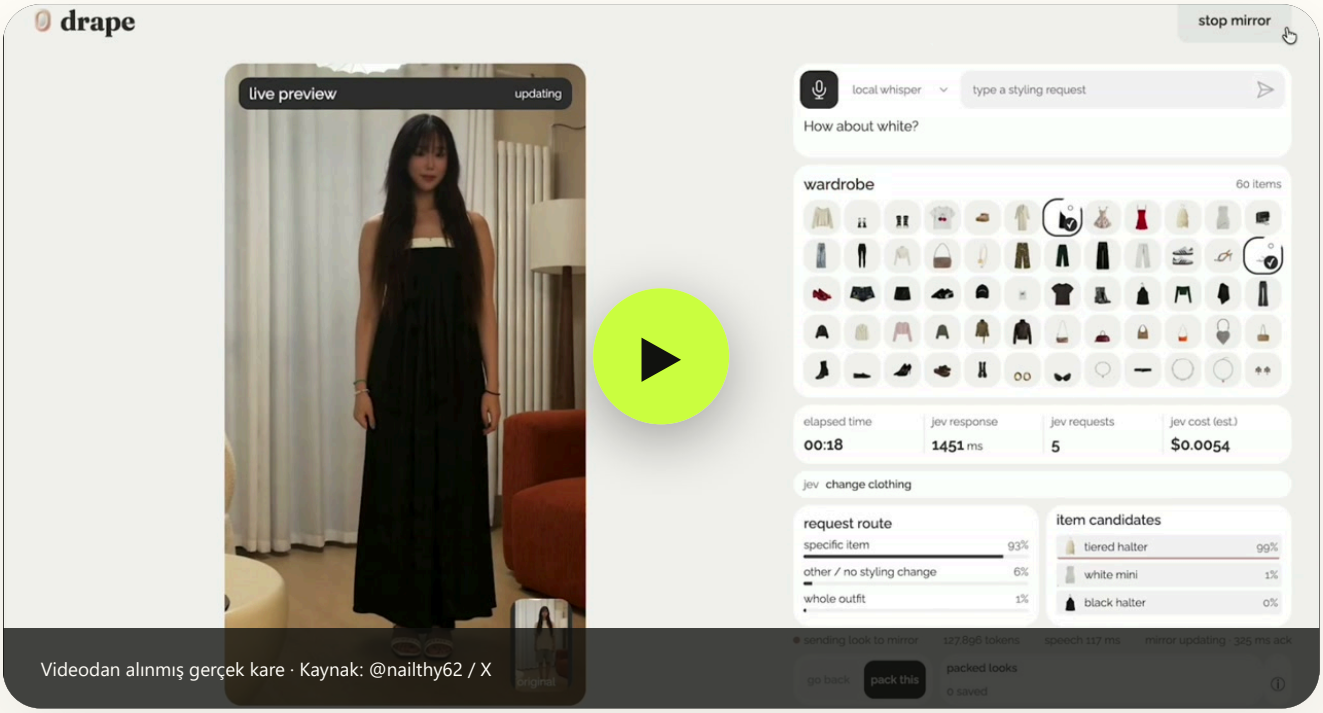

Videodan alınmış gerçek kare · Kaynak: @nailthy62 / X

Ne oluyor?

Kullanıcı ne istediğini konuşuyor. Sistem konuşma dökümünü ve mevcut kıyafet bilgisini kullanarak dolaptan uygun parçayı seçiyor; sanal görünüm güncelleniyor.

Önemli ayrım

Jev videoyu veya görüntüyü doğrudan görmüyor. Yaratıcının anlatımına göre karar, metne çevrilmiş istek ve yapılandırılmış kıyafet durumu üzerinden veriliyor.

Yaratıcının beyanı: Karar başına yaklaşık 0,0011 ABD doları ve yaklaşık 620 ms. Videodaki panel farklı anlarda değişen istek sayısı, süre ve tahmini maliyet gösteriyor.

▶ Videoyu X’te oynat · @nailthy62 · 19 Eyl 2026 ↗

Robot koluna her adımda dar bir sonraki hareketi seçtirmek

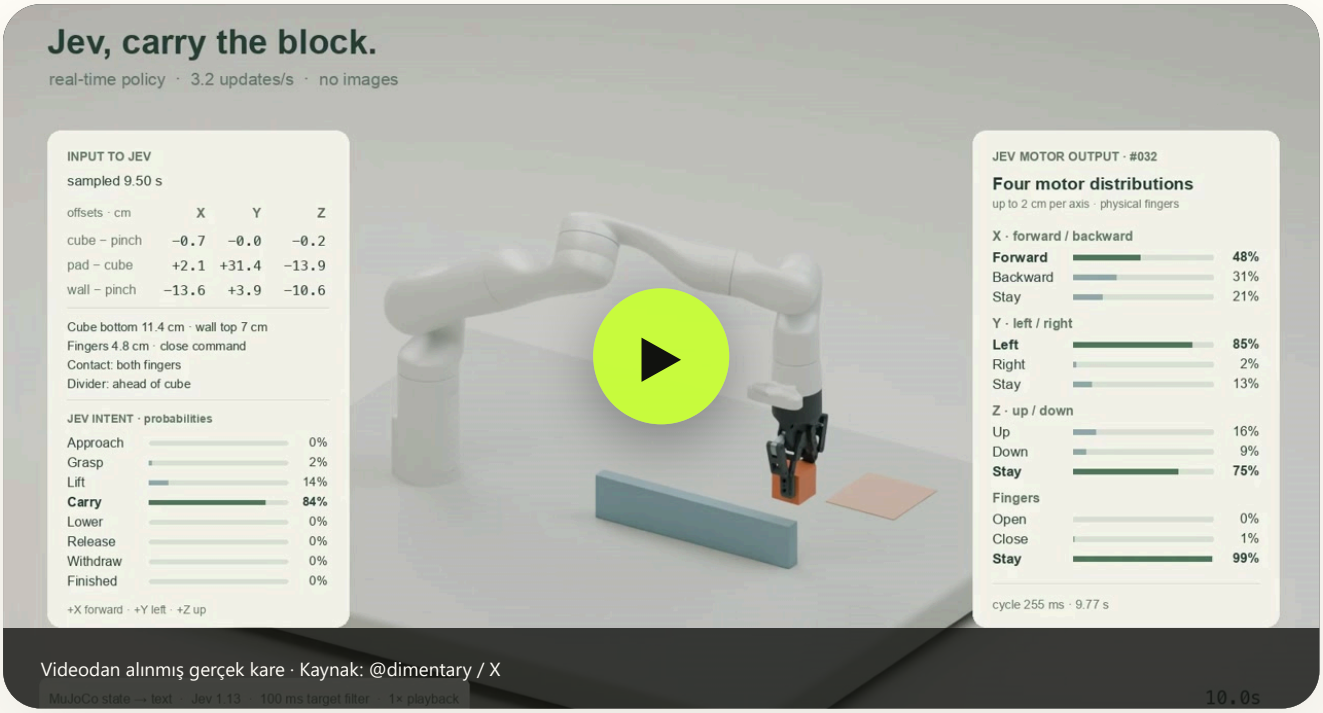

Videodan alınmış gerçek kare · Kaynak: @dimentary / X

Ne oluyor?

MuJoCo simülasyonundaki robot kol bir bloğu taşımaya çalışıyor. İlk yaklaşım zorlanınca karar ikiye ayrılmış: “sıradaki niyet” ve “kol/parmak hareketi”.

Neden öğretici?

Bu demo, geniş bir görevi tek soruya sıkıştırmak yerine atomik kararlara bölmenin önemini gösteriyor. Jev’e görüntü değil; sadeleştirilmiş geometri ve temas bilgisi metin olarak veriliyor.

Sınır: Bu bir simülasyon demosu; gerçek robot güvenliği, gecikme garantisi veya üretim güvenilirliği kanıtı değildir. Yüksek riskli fiziksel eylemlerde deterministik güvenlik katmanı şarttır.

▶ Videoyu X’te oynat · @dimentary · 18 Eyl 2026 ↗

Bir cümleden yüz, bakış ve beden tepkisi bestelemek

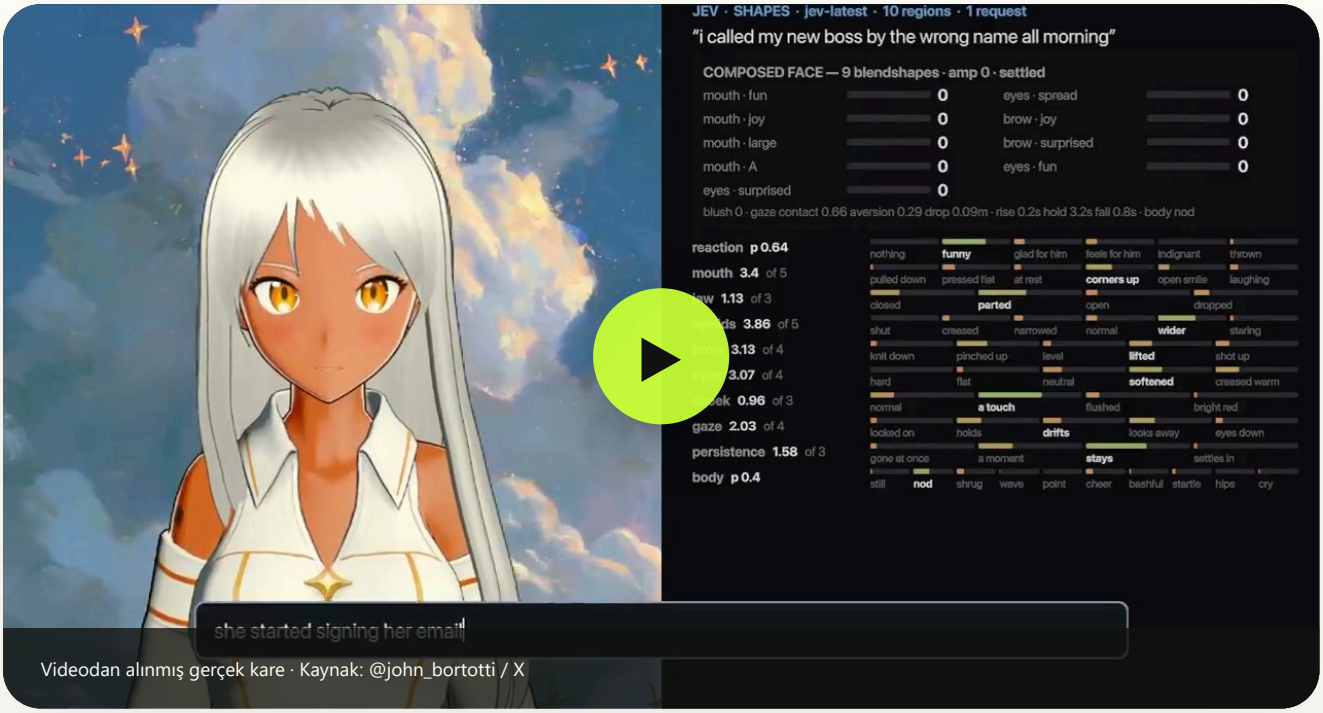

Videodan alınmış gerçek kare · Kaynak: @john_bortotti / X

Ne oluyor?

Metin mesajına göre ağız, kaş, göz, yanak, bakış ve beden için ayrı kararlar veriliyor. Sonuçlar tek bir 3B reaksiyonda birleştiriliyor.

Jev'in rolü

Hazır bir "mutlu/üzgün" animasyon seçmek yerine, birçok küçük özellik için olasılıklı değer üretip kodun bunları kompoze etmesini sağlamak.

Yaratıcının beyanı: Mesaj başına on karar; önceden hazırlanmış sabit yüz ifadeleri kullanılmıyor. Bu iddia kaynak gönderiye aittir.

▶ Videoyu X'te oynat · @john_bortotti · 18 Eyl 2026 ↗

“Şema dışına çıkmaz” ile “her zaman doğru” aynı şey değildir.

1. Yanlış karar verebilir

Jev tanımlı seçenek dışında cevap uydurmaz; yine de seçeneklerden yanlış olanını seçebilir. Kalibrasyon, tek bir cevabın doğruluğunu garanti etmez. [3,5]

2. Soru kalitesi sonucu belirler

Belirsiz, çok parçalı veya eksik seçenekli bir soru; güvenilir olmayan sonuç üretir. “Diğer/hiçbiri” seçeneği çoğu sınıflandırmada önemlidir. [4]

3. Türkçe için test şart

Resmî dokümana göre İngilizce birincil eğitim dilidir; diğer diller desteklense de eşit performans garantisi yoktur. [6]

4. Metin dışı girdiyi doğrudan almaz

Görsel, ses ve video önce metne veya yapılandırılmış alanlara çevrilmelidir. Dönüştürme hatası kararı etkiler. [3,6]

5. Kapalı ve barındırılan hizmet

Model ağırlıkları yerine API kullanılır. Sağlayıcı erişimi, fiyatı ve limitleri sistem tasarımınızın bağımlılığı olur.

6. Etik ve güvenlik kodda kalır

Para transferi, sağlık, işe alım veya fiziksel kontrol gibi alanlarda güven eşiği tek başına yeterli değildir; insan onayı ve deterministik kurallar gerekir.

“Zero hallucinations” ifadesini nasıl okuyalım?

Dar teknik anlamıyla: model serbest metin üretmediği için seçeneklerinizin dışında bir çıktı veya yanlış türde alan döndürmez. Geniş gündelik anlamıyla “asla yanlış bilgi/karar üretmez” sonucu çıkarılamaz.

Jev'i seçmek için üç soruluk kontrol listesi

1

Cevap alanı belli mi?

Seçenek, puan aralığı veya evet/hayır olarak tanımlayabiliyor musunuz?

2

Karar çok sık mı?

Aynı tür küçük değerlendirme yüzlerce ya da binlerce kez tekrarlanıyor mu?

3

Hata yolu var mı?

Düşük güvende insana sorma, durdurma veya başka sisteme yönlendirme mümkün mü?

İlk pilot için iyi adaylar

- Destek talebini departmana yönlendirme
- Ürün veya içerik kategorisi seçme
- Arama sonuçlarını yeniden sıralama
- Kişisel veri / politika ihlali bayrağı
- Hangi aracı ya da modeli çağıracağını seçme

Pilot planı

- Gerçek veriden etiketli bir test seti ayırın.
- Dar ve tek amaçlı sorular yazın.
- "Hiçbiri/diğer" çıkışını ekleyin.
- Hata maliyetine göre güven eşiği koyun.
- Hız, maliyet ve doğruluğu kendi bölgenizde ölçün.
- Model sürümünü ve karar kayıtlarını saklayın.

Son hüküm

Jev, "her işi yapan yeni yapay zekâ" değil. Fakat yazılımın içinde binlerce küçük, belirsiz kararı hızlı ve kontrollü biçimde almak isteyen ekipler için dikkat çekici bir yapı taşı. En güçlü tarafı zekâdan çok, zekâyı kodun kullanabileceği bir forma sokması.

Bu rapor nasıl hazırlandı?

Ürün tanımı, fiyat ve teknik sınırlar için TypeSafe'in resmî sitesi ve dokümantasyonu; hız/doğruluk iddialarına karşı denge için yeniden üretilebilir bağımsız GitHub çalışmaları kullanıldı. X'teki videolar Apify üzerindeki `tweetapi/twitter-x-search-scraper` Actor'ı ile "Videos" modunda tarandı. Seçilen beş gönderi, Jev'in gerçekten bir iş akışında çalıştığını gösterme ölçütüyle elle incelendi.

[1] TypeSafe AI, "Introducing System One Models & Jev." typesafe.ai/blog/introducing-system-one-models-and-jev

[2] TypeSafe AI Docs, "Introduction." docs.typesafe.ai/introduction

[3] TypeSafe AI Docs, "System One." docs.typesafe.ai/concepts/system-one

[4] TypeSafe AI Docs, "Primitives (Questions)." docs.typesafe.ai/primitives

[5] TypeSafe AI Docs, "Confidence." docs.typesafe.ai/confidence

[6] TypeSafe AI Docs, "Models." docs.typesafe.ai/models

[7] TypeSafe AI Docs, "How to build with TypeSafe." docs.typesafe.ai/concepts/how-to-build-with-system-one

[8] WallerChen, "jev-measured." Yeniden üretilebilir topluluk ölçümü. github.com/WallerChen/jev-measured

[9] ickma2311, "jev-baselines-eval." Ön-kayıtlı bağımsız değerlendirme. github.com/ickma2311/jev-baselines-eval

[10] fstandhartinger, "jevbench." Topluluk benchmark paketi. github.com/fstandhartinger/jevbench

[11] Apify Actor, "Twitter Search API for X Posts and Tweets." apify.com/tweetapi/twitter-x-search-scraper

[12] X videosu: @aaayandev — YC girişim araması

[13] X videosu: @sarah_edo — WebMCP alışverişi

[14] X videosu: @nailthy62 — sanal kıyafet deneme

[15] X videosu: @dimentary — MuJoCo robotik

[16] X videosu: @john_bortotti — 3B karakter

Not: X videolarındaki performans ve maliyet değerleri ilgili yaratıcıların beyanlarıdır; bu rapor tarafından bağımsız olarak yeniden üretilmemiştir. Görüntüler, kaynak gösterilerek eleştiri/inceleme amacıyla videolardan alınan tekil karelerdir. Video hakları ilgili üreticilere aittir. Apify API anahtarı dosyalara yazılmamıştır.